

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Хишиг-Өндөр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БУА-2022/13/НА-СТА-ТТЗ

БУЛГАН АЙМАГ 2022 ОН	Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр Утас: 7034-2580 Цахим хаяг: ankhbayr@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 7034-2716 Цахим хаяг: enkhsoodolg@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Г.Намчинсүрэн Утас: 7034-2719 Цахим хаяг: namchinsureng@audit.gov.mn
----------------------	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

Товчилсон үгийн жагсаалт	2
1. Аудитын гэрчилгээ	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	12
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	15
3.Аудитын тайлан	16
3.1. Ерөнхий зүйл	16
Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	17
Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт.....	17
Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтал.....	17
Материаллаг байдал.....	17
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт.....	18
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө	18
3.5.3 Авлага.....	18
3.5.6 Бараа материал.....	19
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө.....	20
3.5.8 Өр төлбөр.....	21
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо	21
3.5.10 Орлогын данс	22
3.5.11 Зардлын данс	23
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	23
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл	26
3.7.1 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	27
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга	27
3.9 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	27
4 Аудитын илрүүлэлт, түүний үр дүн.....	27
5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	29

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
СЭМТ	Сумын эрүүл мэндийн төв
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
МСТ	Мэдээлэл соёлын төв
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
СӨБ	Сургуулийн өмнөх боловсрол
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СХС	Сум хөгжүүлэх сан

1. Аудитын гэрчилгээ

БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс: 7034-3259
E-mail: bulgan@audit.gov.mn

Баян, 2021 № 288
танай _____ ны № _____ т

ХИШИГ-ӨНДӨР СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА Н.МӨНХГЭРЭЛ
ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хишиг-Өндөр сумын засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хишиг-Өндөр сумын засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

D:/bichighereg/2022A41001

006000384

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.АНХБАЯР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	819,029,126.87	1,054,754,638.89
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	129,956,746.47	274,717,632.74
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	129,956,746.47	274,717,632.74
31210	Төгрөг	129,956,746.47	274,717,632.74
31211	Төрийн сангийн харилцах	129,956,746.47	267,653,066.74
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	0.00	7,064,566.00
33	АВЛАГА	258,676,205.46	364,409,309.69
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0.00	574,209.48
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	0.00	130,609,800.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	2,066,157.00	1,586,594.00
33500	Бусад авлага	256,610,048.46	231,638,706.21
33510	Байгууллагаас авах авлага	21,307,175.00	47,912,326.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	235,302,873.46	183,726,380.21
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	430,396,174.94	415,627,696.46
35100	Түүхий эд материал	104,416,923.48	147,764,651.07
35110	Тусгай зориулалттай материал	102,178,048.94	101,516,358.17
35130	Эм боох материал	2,238,874.54	46,248,292.90
35400	Хангамжийн материал	284,487,251.46	247,463,045.39
35410	Бичиг хэргийн материал	4,890,014.00	4,142,600.00
35420	Аж ахуйн материал	169,449,551.27	198,031,272.20
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	26,810,850.00	13,105,750.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	474,300.00	3,729,812.00
35450	Барилгын засварын материал	25,258,207.00	247,500.00
35460	Хүнсний материал	3,435,600.00	5,732,992.00
35470	Бусад хангамжийн материал	54,168,729.19	22,473,119.19
35600	Мал амьтад	41,492,000.00	20,400,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,016,768,957.77	3,582,218,112.47
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,016,768,957.77	3,582,218,112.47
39200	Биет хөрөнгө	2,873,367,958.08	3,421,271,237.52
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	6,728,141,652.26	8,121,125,171.77
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,520,402,367.25	-5,524,951,997.02
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	202,734,800.00	269,122,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-191,456,845.09	-237,201,519.06
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	398,440,002.75	622,332,596.31
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-285,030,708.19	-373,985,612.72
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	318,432,972.92	362,173,400.97
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-191,414,126.70	-226,698,772.50
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	16,782,800.00	26,282,800.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-11,413,317.92	-12,292,041.21
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	756,135,142.00	768,855,142.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-457,014,945.72	-483,184,949.37
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	59,000,000.00	59,000,000.00
39217	Ном	50,432,899.02	50,694,218.35
39300	Биет бус хөрөнгө	143,400,999.69	160,946,874.95
39301	Программ хангамж	4,235,500.00	5,585,500.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,140,500.31	-2,198,625.05

39303	Бусад биет бус хөрөнгө	140,306,000.00	157,560,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,835,798,084.64	4,636,972,751.36
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	5,083,100.61
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	5,083,100.61
41300	Өглөг	0.00	5,083,100.61
41360	Бусад өглөг	0.00	5,083,100.61
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0.00	522,500.61
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.00	4,560,600.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,835,798,084.64	4,631,889,650.75
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,835,798,084.64	4,631,889,650.75
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,342,082,458.66	1,756,058,750.66
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	-28,844,960.26	-99,783,833.37
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	138,501,090.51	-140,538,689.97
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-167,346,050.77	40,754,856.60
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,522,560,586.24	2,975,614,733.46
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,835,798,084.64	4,636,972,751.36

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,039,361,631.54	4,699,097,676.28
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	97,499,560.47	187,280,955.33
110	Орлогын албан татвар	69,314,480.47	64,418,334.28
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	69,314,480.47	64,418,334.28
110002	Үйл ажиллагааны орлого	2,328,058.00	32,161,283.54
110003	Хөрөнгийн орлого	33,462,610.97	27,797,920.74
110008	Шууд бус орлого	33,523,811.50	4,459,130.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	3,660,000.00	95,436,900.00
113002	Бууны албан татвар	3,660,000.00	4,079,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.00	91,357,900.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	24,525,080.00	27,425,721.05
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	6,800,245.00	11,101,235.50
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,776,050.00	6,615,910.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	451,750.00	745,200.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	2,572,445.00	3,740,125.50
1181	Газрын төлбөр	2,336,135.00	2,963,528.00
118101	Газрын төлбөр	2,336,135.00	2,963,528.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	15,388,700.00	13,360,957.55
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	15,207,700.00	13,179,957.55
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	135,165,521.07	377,030,107.95
120	Нийтлэг татварын бус орлого	135,165,521.07	377,030,107.95
120002	Хүүгийн орлого	13,425,700.00	15,862,376.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	52,618,471.40	47,152,492.75
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	24,271,133.00	31,702,492.75
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	28,347,338.40	15,450,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	7,649,320.00	50,437,034.01
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	61,472,029.67	263,578,205.19

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,806,696,550.00	4,134,786,613.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,611,784,400.00	2,153,890,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,611,784,400.00	2,153,890,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	64,349,336.00	579,904,623.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4,132,640.00	16,640,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,890,700.00	49,674,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,878,436.00	489,351,180.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,447,560.00	24,239,043.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,113,998,814.00	1,383,188,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	688,394,800.00	999,366,998.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	36,022,970.00	14,068,902.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	351,561,200.00	320,364,000.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	38,019,844.00	49,388,200.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	16,564,000.00	0.00
133003	Хөрөнгийн	16,564,000.00	0.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	17,803,590.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	0.00	17,803,590.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,148,313,318.16	4,653,706,819.68
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,148,313,318.16	4,653,706,819.68
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,421,590,575.16	3,947,499,859.68
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,555,843,949.00	2,065,498,613.48
210101	Үндсэн цалин	980,611,853.00	1,205,373,016.08
210102	Нэмэгдэл	428,757,342.00	679,841,846.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	6,100,999.19
210104	Урамшуулал	121,960,005.00	161,135,458.33
210105	Гэрээт ажлын хөлс	24,514,749.00	13,047,293.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	195,064,956.00	258,563,415.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	132,814,920.00	177,811,958.22
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,545,200.00	22,930,311.24
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,800,749.00	15,498,159.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,082,157.00	4,021,521.90
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,821,930.00	38,301,463.86
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	139,186,273.00	494,824,791.54
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,140,736.00	25,053,871.00
210302	Түлш, халаалт	120,258,537.00	463,195,263.54
210303	Цэвэр, бохир ус	2,787,000.00	6,575,657.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,377,296.06	160,466,932.42
210401	Бичиг хэрэг	3,583,925.00	6,853,763.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,694,031.06	27,663,338.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,559,670.00	4,956,330.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	529,000.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,403,620.00	5,872,980.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,021,500.00	114,415,118.42
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	25,000.00	0.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	89,550.00	176,403.00
2105	Нормативт зардал	44,570,810.00	395,995,347.32
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	706,050.00	303,134,058.17
210502	Хоол, хүнс	40,667,860.00	59,464,867.99
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,196,900.00	33,396,421.16
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,201,252.00	56,586,706.72
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,000.00	1,696,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	88,950.00	451,250.00
210604	Урсгал засвар	8,099,302.00	54,439,456.72
2107	Томилолт, зочны зардал	3,293,000.00	6,241,530.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,293,000.00	6,241,530.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,220,669.00	14,799,758.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,453,995.00	8,217,140.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,080,000.00	339,799.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	172,650.00	997,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	342,960.00	395,535.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,000.00	187,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	4,100,000.00
210807	Газрын төлбөр	51,064.00	210,254.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	0.00	352,130.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	434,832,370.10	494,522,765.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	109,091,780.00	152,731,205.60
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,516,590.00	31,756,142.67
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	318,224,000.10	310,035,416.93
211	ХҮҮ	636,000.00	1,178,000.00
2112	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр	636,000.00	1,178,000.00
211201	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр	636,000.00	1,178,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	726,086,743.00	705,028,960.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	33,350,300.00	27,306,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	33,350,300.00	27,306,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	60,299,373.00	98,725,535.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.00	56,200,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,287,270.00	24,029,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	39,378,200.00	13,292,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,633,903.00	5,203,335.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	503,828,036.00	504,016,348.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	447,502,200.00	488,439,100.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	56,310,276.00	15,370,668.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,560.00	206,580.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	128,609,034.00	74,981,077.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	128,609,034.00	74,981,077.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-108,951,686.62	45,390,856.60
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	7,100,000.00	6,680,000.00
145003	Хөрөнгө оруулалтын олз	7,100,000.00	6,680,000.00

V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	65,494,364.15	11,316,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	60,024,364.15	216,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	1,230,000.00	11,100,000.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	4,240,000.00	0.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-167,346,050.77	40,754,856.60

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,024,617,599.47	4,385,682,164.33
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	97,499,560.47	187,280,955.33
110	Орлогын албан татвар	69,314,480.47	64,418,334.28
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	69,314,480.47	64,418,334.28
110002	Үйл ажиллагааны орлого	2,328,058.00	32,161,283.54
110003	Хөрөнгийн орлого	33,462,610.97	27,797,920.74
110008	Шууд бус орлого	33,523,811.50	4,459,130.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	3,660,000.00	95,436,900.00
113002	Бууны албан татвар	3,660,000.00	4,079,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.00	91,357,900.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	24,525,080.00	27,425,721.05
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	6,800,245.00	11,101,235.50
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,776,050.00	6,615,910.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	451,750.00	745,200.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	2,572,445.00	3,740,125.50
1181	Газрын төлбөр	2,336,135.00	2,963,528.00
118101	Газрын төлбөр	2,336,135.00	2,963,528.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	15,388,700.00	13,360,957.55
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	15,207,700.00	13,179,957.55
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	134,360,989.00	181,560,641.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	134,360,989.00	181,560,641.00
120002	Хүүгийн орлого	13,425,700.00	15,862,376.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	120,935,289.00	165,698,265.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	111,242,809.00	165,254,181.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,692,480.00	444,084.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,792,757,050.00	4,016,840,568.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,611,784,400.00	2,153,890,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,611,784,400.00	2,153,890,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	66,973,836.00	461,958,578.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4,164,000.00	16,640,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,890,700.00	62,131,575.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,878,436.00	358,741,380.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,040,700.00	24,445,623.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,113,998,814.00	1,383,188,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	688,394,800.00	999,366,998.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	36,022,970.00	14,068,902.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	351,561,200.00	320,364,000.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	38,019,844.00	49,388,200.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	17,803,590.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	0.00	17,803,590.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,867,690,328.39	4,050,400,478.06
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,867,690,328.39	4,050,400,478.06
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,129,319,860.39	3,341,052,952.06
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,555,842,927.00	2,066,516,906.96
210101	Үндсэн цалин	980,310,831.00	1,206,391,309.56
210102	Нэмэгдэл	429,057,342.00	679,841,846.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	6,100,999.19
210104	Урамшуулал	121,960,005.00	161,135,458.33
210105	Гэрээт ажлын хөлс	24,514,749.00	13,047,293.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	195,065,978.00	258,563,415.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	132,815,942.00	177,811,958.22
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,358,269.00	22,930,311.24
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,987,680.00	15,498,159.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,082,157.00	4,021,521.90
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,821,930.00	38,301,463.86
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	133,446,278.00	474,402,426.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,140,736.00	24,646,351.00
210302	Түлш, халаалт	113,776,042.00	443,414,798.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,529,500.00	6,341,277.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	44,154,880.00	137,331,483.00
210401	Бичиг хэрэг	3,224,530.00	8,415,193.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,716,260.00	27,943,240.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,559,670.00	4,956,330.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	273,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,897,820.00	8,332,160.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	19,756,600.00	87,411,560.00
2105	Нормативт зардал	51,293,660.00	192,448,110.10
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	421,000.00	119,608,490.10
210502	Хоол, хүнс	41,827,810.00	64,251,430.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	9,044,850.00	8,588,190.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	26,467,290.00	46,414,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	16,481,890.00
210602	Тавилга	550,000.00	3,358,000.00

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	88,950.00	80,000.00
210604	Урсгал засвар	25,828,340.00	26,494,310.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,293,000.00	6,241,530.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,293,000.00	6,241,530.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,579,082.39	11,532,028.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,628,746.00	5,257,640.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,080,000.00	339,799.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	312,650.00	1,041,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	342,960.00	395,535.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	120,000.00	187,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	4,100,000.00
210807	Газрын төлбөр	51,064.00	210,254.00
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	43,662.39	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	108,176,765.00	147,602,853.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	89,798,415.00	130,556,403.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	18,378,350.00	17,046,450.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	738,370,468.00	709,347,526.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	33,350,300.00	27,306,000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	33,350,300.00	27,306,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	60,125,923.00	96,266,975.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.00	56,200,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	16,553,820.00	23,308,940.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	39,378,200.00	13,292,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,193,903.00	3,465,435.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	516,285,211.00	510,793,474.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	447,502,200.00	488,439,100.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	56,310,276.00	15,370,668.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,472,735.00	6,983,706.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	128,609,034.00	74,981,077.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	128,609,034.00	74,981,077.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	156,927,271.08	335,281,686.27
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	27,053,200.00	115,342,800.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	27,053,200.00	115,342,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	27,053,200.00	115,342,800.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	27,053,200.00	115,342,800.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-27,053,200.00	-115,342,800.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-135,636,000.00	-75,178,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	135,636,000.00	75,178,000.00

230001	Эргэж төлөгдөх зээл	135,636,000.00	75,178,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-5,761,928.92	144,760,886.27
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	135,718,675.39	129,956,746.47
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	129,956,746.47	274,717,632.74

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,347,026,670.41	2,522,560,586.24	139,179,962.15	4,008,767,218.80
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-678,871.64	-678,871.64
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,347,026,670.41	2,522,560,586.24	138,501,090.51	4,008,088,347.16
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-4,944,211.75	0.00	0.00	-4,944,211.75
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-167,346,050.77	-167,346,050.77
10	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,342,082,458.66	2,522,560,586.24	-28,844,960.26	3,835,798,084.64
11	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,342,082,458.66	2,522,560,586.24	-28,844,960.26	3,835,798,084.64
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-111,693,729.71	-111,693,729.71
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,342,082,458.66	2,522,560,586.24	-140,538,689.97	3,724,104,354.93
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	453,054,147.22	0.00	453,054,147.22
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	413,976,292.00	0.00	0.00	413,976,292.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	40,754,856.60	40,754,856.60
20	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	1,756,058,750.66	2,975,614,733.46	-99,783,833.37	4,631,889,650.75

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Хэтрэлт, хэмнэлт
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,456,209,500.00	3,207,236,421.06	248,973,078.94
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,336,209,500.00	3,132,058,421.06	204,151,078.94
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,229,032,300.00	3,064,685,446.06	164,346,853.94
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,075,887,500.00	2,002,197,903.96	73,689,596.04
210101	Үндсэн цалин	1,277,866,600.00	1,206,391,309.56	71,475,290.44
210102	Нэмэгдэл	627,983,200.00	616,620,609.88	11,362,590.12
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,568,000.00	6,100,999.19	2,467,000.81
210104	Урамшуулал	147,969,700.00	160,037,692.33	-12,067,992.33

210105	Гэрээт ажлын хөлс	13,500,000.00	13,047,293.00	452,707.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	279,604,700.00	251,826,916.00	27,777,784.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	196,569,300.00	173,120,123.22	23,449,176.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	20,631,000.00	22,446,637.24	-1,815,637.24
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	16,735,000.00	15,062,663.78	1,672,336.22
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,151,800.00	3,919,202.90	232,597.10
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	41,517,600.00	37,278,288.86	4,239,311.14
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	476,792,100.00	471,820,227.00	4,971,873.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	25,941,600.00	24,149,151.00	1,792,449.00
210302	Түлш, халаалт	445,925,400.00	443,414,798.00	2,510,602.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,925,100.00	4,256,278.00	668,822.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	56,277,500.00	56,066,980.00	210,520.00
210401	Бичиг хэрэг	5,210,500.00	5,267,920.00	-57,420.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,473,300.00	27,441,640.00	31,660.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,474,300.00	4,376,330.00	97,970.00
210404	Ном, хэвлэл	409,200.00	405,500.00	3,700.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,778,000.00	5,651,880.00	126,120.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,932,200.00	12,923,710.00	8,490.00
2105	Нормативт зардал	119,660,500.00	94,162,407.10	25,498,092.90
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	37,869,800.00	37,815,537.10	54,262.90
210502	Хоол, хүнс	75,734,200.00	50,337,080.00	25,397,120.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,056,500.00	6,009,790.00	46,710.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	93,248,200.00	88,313,500.00	4,934,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	56,596,200.00	51,941,190.00	4,655,010.00
210602	Тавилга	15,500,000.00	15,298,000.00	202,000.00
210604	Урсгал засвар	21,072,000.00	20,994,310.00	77,690.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,522,900.00	5,274,200.00	1,248,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,522,900.00	5,274,200.00	1,248,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,428,300.00	12,322,028.00	106,272.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,259,800.00	5,257,640.00	2,160.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	432,000.00	339,799.00	92,201.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	491,200.00	481,800.00	9,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	396,100.00	395,535.00	565.00
210807	Газрын төлбөр	212,200.00	210,254.00	1,946.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	108,610,600.00	82,701,284.00	25,909,316.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	87,256,300.00	61,354,934.00	25,901,366.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	21,354,300.00	21,346,350.00	7,950.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	107,177,200.00	67,372,975.00	39,804,225.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	63,188,200.00	27,306,000.00	35,882,200.00

213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	63,188,200.00	27,306,000.00	35,882,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	43,989,000.00	40,066,975.00	3,922,025.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	27,216,400.00	23,308,940.00	3,907,460.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,480,000.00	3,465,435.00	14,565.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	120,000,000.00	75,178,000.00	44,822,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	120,000,000.00	75,178,000.00	44,822,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,456,209,500.00	3,295,795,608.00	160,413,892.00
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,153,890,300.00	2,078,909,223.00	74,981,077.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00	0.00
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2,153,890,300.00	2,078,909,223.00	74,981,077.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	992,587,000.00	1,033,384,530.00	-40,797,530.00
320001	Орон нутгийн төсвөөс	943,198,800.00	983,996,330.00	-40,797,530.00
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	69,173,000.00	17,803,590.00	51,369,410.00
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	69,173,000.00	17,803,590.00	51,369,410.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	240,559,200.00	165,698,265.00	74,860,935.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	112,009,200.00	165,254,181.00	-53,244,981.00
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	444,084.00	-444,084.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	128,550,000.00	0.00	128,550,000.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	1,061.00	1,055.00	6.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6.00	6.00	0.00
610001	Төсвийн байгууллага	6.00	6.00	0.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	158.50	155.50	3.00
620001	Удирдах ажилтан	13.00	13.00	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	92.50	92.50	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	41.00	41.00	0.00
620004	Гэрээт ажилтан	12.00	9.00	3.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	738.00	738.00	0.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	593.00	593.00	0.00
630001	Төрийн өмчит ЕБС	593.00	593.00	0.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	145.00	145.00	0.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	145.00	145.00	0.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	158.50	155.50	3.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10.00	10.00	0.00
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	52.00	52.00	0.00

650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	4.00	4.00	0.00
650007	Мэргэжлийн боловсролын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮМБ)	25.00	25.00	0.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	59.50	56.50	3.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8.00	8.00	0.00

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	454,894,012.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	434,423,012.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	371,239,306.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	64,319,003.00
210102	Нэмэгдэл	63,221,237.00
210104	Урамшуулал	1,097,766.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6,736,499.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,691,835.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	483,674.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	435,496.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	102,319.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,023,175.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,582,199.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	497,200.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,084,999.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	85,936,903.00
210401	Бичиг хэрэг	3,147,273.00
210402	Тээвэр, шатахуун	501,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	580,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,680,280.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	79,027,750.00
2105	Нормативт зардал	98,285,703.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	81,792,953.00
210502	Хоол, хүнс	13,914,350.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,578,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	40,250,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	34,750,200.00
210604	Урсгал засвар	5,500,000.00
2107	Томилот, зочны зардал	967,330.00
210702	Дотоод албан томилот	967,330.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	560,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	560,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	71,601,469.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,201,469.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,400,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	63,183,706.00

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	56,200,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	56,200,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,983,706.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,983,706.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	20,471,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	20,471,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	20,471,000.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	461,958,578.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	461,958,578.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	16,640,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	62,131,575.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	358,741,380.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	24,445,623.00
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	7,064,566.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	7,064,566.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана”, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т тус тус заасны дагуу 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч Д.Луттөмөр танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 3 дугаар сарын 08-аас 2022 оны 3 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Булган аймаг дахь аудитын газрын аудитор Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор Д.Анхбаяр хоёр дахь шатны, аудитын менежер Ж.Энхцоодол нар анхан шатны хяналтыг тус тус хэрэгжүүлэн, ахлах аудитор Г.Намчинсүрэн хариуцаж гүйцэтгэв.

2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 03 дугаар сарын 05-ны өдрийн 01/39 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Хишиг-Өндөр сумын засаг даргын үйл ажиллагааны эрхэм зорилгоо “Хишиг-Өндөрчүүд бид орон нутагтаа элбэг хангалуун, аз жаргалтай, эрх чөлөө, эрдэм боловсролтой, урам зоригтой ажиллаж ХҮСЭЛ ТЭМҮҮЛЭЛТЭЙ, БАЯЛАГ БҮТЭЭГЧ ӨРХ ГЭРИЙГ ХАМТДАА БҮТЭЭХ-ийг зорино” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Төрийн үйлчилгээг иргэдэд тэгш, хүртээмжтэй хүргэх эвсэг, чадварлаг, мэргэшсэн хамт олныг бүрдүүлэн, орон нутгаа хөгжүүлэх
- Орон нутгийн онцлогт тохирсон хөгжлийн бодлого боловсруулан, хэрэгжүүлж иргэдийн итгэлийг хүлээсэн манлайлагч захиргааны байгууллага болох
- Сумын хүн ам, ХХАА-н үйлдвэрлэл, үйлчилгээний бүртгэл судалгааг хөтөлж, дээд шатны байгууллагыг мэдээ мэдээллээр хангах;
- Оновчтой төлөвлөлт хийж, гүйцэтгэлийн үр нөлөө, бүтээмжийг дээшлүүлж, сум орон нутгийнхаа эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн тогтвортой ахиулах замаар иргэдийнхээ хөгжих боломжийг хангаж, амьдрах таатай орчин бүрдүүлэхэд чиглэн, төрийн үйлчилгээг стандартад нийцүүлэх чанартай хүргэнэ

Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Хишиг-өндөр сумын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Тайлант онд Санхүүгийн хяналт, аудитын албанаас харьяа төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАГНАЛЫН ҮЗЭЛ БАРИМТАЛ

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хишиг-Өндөр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, ажил гүйлгээг аккрузель сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 4,699.0 сая төгрөгөөс 2.0 хувиар буюу 93.9 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувь буюу 75.1 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 129.9 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 267.6 сая төгрөг болж, 137.7 сая төгрөгөөр буюу 106.0 хувиар өссөн байна.

<i>Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл</i>				
<i>/сая төгрөг/</i>				
<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өсөлт (+), Бууралт (-)</u>	<u>Дүнд эзлэх хувь</u>
<i>Төрийн сангийн харилцах дансанд</i>	<u>129.9</u>	<u>267.6</u>	<u>137.7</u>	<u>100.0</u>
Нийт дүн	<u>129.9</u>	<u>267.6</u>	<u>137.7</u>	<u>100.0</u>
Үүнээс байгууллагаар	-	-	-	-
ОНЕО	<u>64.3</u>	<u>113.5</u>	<u>49.2</u>	<u>42.4</u>
ОНХС	<u>13.8</u>	<u>35.8</u>	<u>22</u>	<u>13.4</u>
СХС	<u>43.5</u>	<u>106</u>	<u>62.5</u>	<u>39.6</u>
БХС	<u>6.9</u>	<u>5.3</u>	<u>-1.6</u>	<u>2.0</u>
ЖДҮДС	<u>1.7</u>	<u>1.3</u>	<u>-0.4</u>	<u>0.5</u>
ЭМТ	-	<u>5.6</u>	<u>5.6</u>	<u>2.1</u>
Нийт дүн	<u>130.2</u>	<u>267.5</u>	<u>137.3</u>	<u>100</u>
<i>Эх сурвалж: Хишиг-Өндөр сум-ын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан</i>				

Төрийн сангийн харилцах дансанд тайлант оны эхэнд мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө нь тайлант оны эхэнд 129.9 сая төгрөг байснаас оны эцэст 267.6 сая төгрөг болж 137.7 сая төгрөг буюу 106 хувиар өссөн нь сум хөгжүүлэх сангийн үлдэгдэл 62.5 сая төгрөг, орон нутгийн ерөнхий орлогын үлдэгдэл 49.2 сая төгрөг, ОНХС-гийн хөрөнгө 22.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь ихээхэн нөлөөлсөн байна.

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 267.6 сая төгрөг арилжааны дансанд, 5.6 сая төгрөг ЭМТ-ийн төрийн сангийн нэмэлт санхүүжилтийн дансанд байршиж байна.

3.5.3 Авлага

Авлага дансны эцсийн үлдэгдэл 364.4 сая төгрөг болж 105.8 сая төгрөгөөр буюу 40.9 хувиар өссөн байна.

<i>Хүснэгт № 2 Авлагын үлдэгдэл</i>			
<i>/сая төгрөг/</i>			
<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өсөлт (+), Бууралт (-)</u>
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага		0.6	0.6
Татаас, санхүүжилтийн авлага		130.6	130.6
Зээлийн хүүгийн авлага	2.0	1.6	-0.4
Байгууллагаас авах авлага	21.3	47.9	26.6
Хув хүмүүсээс авах авлага	235.3	183.7	-51.6
Дүн	258.6	364.4	105.8
Үүнээс байгууллагаар			
ОНЕО	2.4	2.4	0.0
СХС	215.9	161.95	-53.9
ЖДҮДС	10.0	10.1	0.1

ЗДТГ	20.8	25.9	5.2
ЕБС	0.7	32.88	32.2
СӨБ	8.9		-8.9
ЭМТ		131.2	131.2
Дүн	258.6	364.4	105.9

Эх сурвалж: Хишиг-Өндөр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын эцсийн үлдэгдэл 364.4 сая төгрөг болж 105.8 сая төгрөг буюу 40.9 хувиар өссөн нь ЭМТ-ийн 10, 11, 12-р сарын ковидтой холбоотой эрүүл мэндийн даатгалаас санхүүжих 131.2, ЕБС-ийн оны эцэст хөрөнгө бэлтгэх зорилгоор 32.2 сая төгрөгийн авлага үүсгэсэн нь нөлөөлжээ.

Авлагын үлдэгдэлд олон жилийн насжилттай 20.5 сая төгрөгийн дараах авлага байна. Үүнд:

- Сум хагжүүлэх сангийн Эргэн төлөгдөх зээлийн хугацаа хэтэрсэн 18.1 сая төгрөгийн авлага;
- ОНЕО дансанд 1995 онд үүссэн эзэн холбогдогчгүй 2.4 сая төгрөгийн авалага тус тус байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Сум хөгжүүлэх сангийн авлагын журналын бичилтийг аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/424 дүгээр захирамжаар батлагдсан НБББББ-ын 4.5-д заасны дагуу бүртгээгүй, Засгийн газрын 2016 оны 153 дугаар тогтоолын хавсралтын 5.3.1, НББ-ийн тухай хуулийн 20.2.5, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалын хавсралтын НХМаягт ТМ-3, оршин байх батламж мэдэгдлийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна. /Сум хөгжүүлэх сан 157.0 сая/
- Тайлант хугацаанд тооцооллыг тухай бүр хийгээгүйгээс 0.5 сая төгрөгийн авлага үүсгэсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна./ЭМТ 0.5 сая/
- Харилцагч байгууллага Е баримт дутуу шивсэн, тооцоо нийлж үлэгдлийг баталгаажуулаагүй, харилцагч байгууллагуудаас 10 дээш гүйлгээ хийсэн харилцагч байгууллагуудыг түүвэрлэн тулгахад тооцооны үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй нь ННБ-ийн тухай хуулийн 20.2.5, 20.2.6 дахь заалтыг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй, санхүүгийн тайлангийн аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна./ЗДТГ 4.0 сая/

3.5.6 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эцсийн үлдэгдэл 415.0 сая төгрөг болж, 14.8 сая төгрөгөөр буюу 10.2 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт № 3 Бараа материалын үлдэгдэл		/сая төгрөг/		
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	
Тусгай зориулалттай материал	102.2	101.5	-0.7	
Эм боох материал	2.2	46.3	44.1	
Бичиг хэргийн материал	4.9	4.1	-0.8	
Аж ахуйн материал	169.4	198	28.6	
Сэлбэг хэрэгсэл	26.8	13.1	-13.7	
Түлш, шатах тослох материал	0.5	3.7	3.2	
Барилгын засварын материал	25.3	0.3	-25	

Хүнсний материал	3.4	5.7	2.3
Бусад хангамжийн материал	54.2	12	-42.2
Мал амьтад	41.5	20.4	-21.1
Нөөцийн бараа		10.5	10.5
Дүн	430.4	415.6	-14.8

Эх сурвалж: Хишиг-Өндөр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын орлого нь худалдан авсан 415.0 сая төгрөг, хандиваар 262.6 сая төгрөг, шилжүүлэн авсан 59.9 сая төгрөг, бусад 23.06 сая төгрөгийн бараа материалаас бүрдэж байна. Эмнэлгийн санхүүгийн тайлан энэ онд сумын нэгтгэлд орж байгаатай холбогдон шилжүүлэн авсан бараа материал 45.4 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн. Мөн сургууль бусад хангамжийн материалаас 13.2 сая төгрөгийн, барилгын материалаас 0.5 сая төгрөгийн бараа материалыг зориулалт, шинж чанарыг нь үнэлэн аж ахуйн бараа материалд шилжүүлэн авч 14.5 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн байна.

Бараа материалын зарлага нь худалдсан зарцуулсан 749.5 сая төгрөг, шилжүүлсэн 14.6 сая төгрөг, бусад 11.3 сая төгрөгийн бараа материалаас бүрдэж байна. Ерөнхий боловсролын сургууль 14.5 сая төгрөгийн бараа материалыг данс хооронд шилжүүлсэн.

Бараа материалын үлдэгдэлд тайлант оны эцэст эмнэлэг 46.3 сая төгрөгийн эм боох материал, бичиг хэргийн материал 4.1, тусгай зориулалтын материал 101.5 сая төгрөг, түлш, шатах тослох материал 3.7 сая төгрөг, аж ахуйн материал 198.0 сая төгрөг, сэлбэг хэрэгсэл 13.1 сая төгрөг, барилгын засварын материал 0.3 сая төгрөг, хүнсний материал 5.7 сая, бусад хангамжийн материал 12.0 сая төгрөг, мал амьтад 20.4 сая төгрөг, нөөцийн бараа 10.5 сая төгрөгийн тус тус үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- *ЭМГ-аас ирсэн бараа материалыг тухай бүр орлогод авсан ч ЭМГ-тай тооцоо нийлсэн актгүй байна.*
- *Тооллогыг ЭМТ-ын даргын А/20 тоот тушаалаар 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй комисс томилогдон 12 дугаар сарын 30-нд тооллогыг хийж дууссан бөгөөд тооллого хийгдсэнээс хойш 24,629.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө нэмэгдэж, бараа материалын хувьд 522.5 мянган төгрөгийн орлого, 12,953.1 мянган төгрөгийн зарцуулалт хөдөлгөөн хийгдсэн ч тооллогын дүн 12 дугаар сарын 31-ний үлдэгдлээр тоологдсон, 8,829.1 мянган төгрөгийн вакцин тоолсон баримт байхгүй нь тооллогыг үнэн зөв, бодиттой хийгээгүй нь оршин байх батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.*

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 8,674.6 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 10,442.7 сая төгрөг болж 1,768.1 сая төгрөгөөр буюу 20.3 хувиар өссөн байна.

<i>Хүснэгт № 4 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл</i>	<i>/сая төгрөг/</i>		
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга, байгууламж, орон сууц	6,728.1	8,121.1	1,393.0
Авто-тээврийн хэрэгсэл	202.7	269.1	66.4
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	398.5	622.3	223.8
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	318.4	362.2	43.8
Зам, гүүрийн байгууламж	16.8	26.3	9.5
Бусад үндсэн хөрөнгө	756.1	768.8	12.7
Дуусаагүй барилга, байгууламж	59.0	59.0	0.0

Ном	50.4	50.7	0.3
Програм хангамж	4.3	5.6	1.3
Бусад биет бус хөрөнгө	140.3	157.6	17.3
Дүн	8,674.6	10,442.7	1,768.1

Эх сурвалж: Хишиг-Өндөр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 115.34 сая төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч хандиваар 34.77 сая төгрөг хөрөнгө бэлтгэж 1,602.5 сая төгрөгийн хөрөнгө шилжүүлэн авч бусад газраас 15.66 сая төгрөгийн хөрөнгө үнэ төлбөргүй хүлээн авсан байна. Энэ шилжүүлэн авсан хөрөнгө нь эмнэлгийн тайланг шинээр нэгтгэж байгаатай холбоотой байна. Тайлант хугацаанд 310.03 сая төгрөгийн элэгдэл тооцсон байна. Мөн эмнэлгийн хөрөнгийн хуримтлагдсан элэгдэл 892.60 сая төгрөгийг өмнөх оны элэгдлийн зөрүүгээр тусгасан.

Мөн хөрөнгийн үлдэгдэл 1,768.1 сая төгрөг буюу 20.3 хувиар өссөн нь 34.3 сая төгрөгийн хөрөнгө хандиваар, эмнэлгийн шилжүүлэн авсан 1,602.52 сая төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдсэн зэрэг нь шууд нөлөөлсөн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Санхүүгийн тайланд элэгдлээрээ анхны өргөө нөхсөн 0 төгрөгийн дансны үнэтэй 13.4 сая төгрөгийн 37 хөрөнгийг тайлагнасан байна. Энэ нь УСНББОУС-17, Засгийн газрын 2006 оны 388 дугаар тушаалын нягтлан бодох бүртгэлийн зааврын 4.41-т "Биет хөрөнгийн дансны үнэ бодит үнээс материаллаг хэмжээний зөрүүтэй байх нөхцөлд хөрөнгийн дахин үнэлгээг хийнэ" гэж заасантай нийцэхгүй байна. /СӨБ/
- ЗГ-ын 2021 оны 43 дугаар тогтоолыг мөрдлөгө болгож ажиллаагүй нийт 7.5 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэсэн./ИТХ/

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эцсийн үлдэгдэл 5.1 сая төгрөг болж шинээр үүссэн байна.

<i>Хүснэгт № 5 Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл</i>				<i>/сая төгрөг/</i>
Үзүүлэлт	Эхний	Эцсийн	Өссөн+	Дүнд эзлэх
	үлдэгдэл	үлдэгдэл	Буурсан -	
Байгууллагад төлөх өглөг	-	0.5	0.5	9.8
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	4.6	4.6	90.2
Нийт дүн	-	5.1	5.1	100.0
Үүнээс байгууллагаар	-	-	-	-
ЗДТГ	-	4.6	4.6	90.2
ЭМТ	-	0.5	0.5	9.8
Нийт дүн	-	5.1	5.1	100.0

Эх сурвалж: Хишиг-Өндөр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант хугацаанд өр төлбөрийн үлдэгдэл 5.1 сая төгрөг болсон нь ЗДТГ-т төрөөс цэвэр усны төлбөрийг хариуцаж байгаатай холбогдон Булган Мээж ХХК-аас 4-р улирлын усны төлбөр орж ирээгүйн улмаас худгуудад олгох 4.6 сая төгрөг, эм, эмийн хэрэгслийн 0.5 сая төгрөгийг дутуу төлснөөс шалтгаалсан байна.

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 3,835.8 сая, эцсийн үлдэгдэл 4,631.9 сая төгрөг болж, 796.1 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 6. Засгийн газрын хувь оролцоо /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+, бууралт -/	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1342.1	1756.1	414	23.57
Хуримтлагдсан үр дүн	-28.8	-99.8	-71	71.14
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2522.5	2975.6	453.1	15.23
Дүн	3,835.8	4,631.9	796.1	17.2

Эх сурвалж: Засгийн газрын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 1756.1 сая төгрөг болж 414.0 сая төгрөгөөр өссөн нь эрүүл мэндийн тайлан тус сумын тайланд нэгтгэгдэж байгаагаас шалтгаалжээ. Үүнд: Үндсэн хөрөнгийн өсөлт 413.9 сая төгрөг, хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны үлдэгдэл 2,975.6 сая төгрөг болж тайлант онд 453.1 сая төгрөгийн өөрчлөлт орсон байна.

Хуримтлагдсан үр дүн 99.8 сая төгрөг болж 71.0 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант хугацааны үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга тайлант онд хийгдээгүй байна.

3.5.10 Орлогын данс

Хишиг-Өндөр сумын ИТХ-ын 2021 оны орон нутгийн төсөв батлах тухай 11 дугаар тогтоолд тайлант онд 113.9 сая төгрөгийн орлого улсын /орон нутгийн/ төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 208.4 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 182.9 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт №7 Төвлөрүүлэх орлого

/сая төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
УРСГАЛ ОРЛОГО	113.86	208.30	94.44	182.94
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	96.96	187.20	90.24	193.07
Орлогын албан татвар	56.50	64.40	7.90	113.98
Үйл ажиллагааны орлого	2.50	32.10	29.60	1284.00
Хадгаламжийн хүүгийн орлого	28.00	27.80	(0.20)	99.29
Суутгагчийн орлогын албан татвар	26.00	4.50	(21.50)	17.31
Өмчийн татвар	3.66	95.40	91.74	2606.56
Бууны татвар	3.66	4.00	0.34	109.29
Малд ноогдуулах албан татвар		91.40	91.40	
Бусад татвар	36.80	27.40	(9.40)	74.46
Улсын тэмдэгтийн хураамж	6.00	6.60	0.60	110.00
Газрын төлбөр	2.40	2.90	0.50	120.83
Ойгоос хэрэглээний мод түлээ ашигласны төлбөр	14.20	13.20	(1.00)	92.96
Ус ашигласны төлбөр	0.18	0.18	-	100.00
ТүгээмэлТархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	10.00	0.74	(9.26)	7.40
Хог хаягдал	4.00	3.70	(0.30)	92.50
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	16.90	21.10	4.20	124.85
Хүү торгуулийн орлого	13.00	15.80	2.80	121.54
Төсөвт газрын өөрийн орлого	3.95	5.30	1.35	134.18
Нийт дүн	113.86	208.30	94.44	182.95

Орлого 94.5 сая төгрөгөөр давсан нь 91.4 сая төгрөгийн малд ноогдуулах албан татварыг орон нутгийн орлогоор төлөвлөөгүй, хүү торгуулийн орлогод хууль бус мод бэлтгэлийн торгууль, нөхөн төлбөр орсноос шалтгаалсан байна.

3.5.11 Зардлын данс

Зардлын данснудтай холбоотой 504.1 сая төгрөгийн зөрчил илэрлээ. Тухайлбал:

- *Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.4, 1.6, 1.7 дэх заалтыг зөрчсөн. /ЗДТГ 6.4 сая төгрөг, ИТХ 7.5 сая, Сургууль 11.1 сая/*
- *Батлагдсан орон тоо, төсөвт батлагдаагүй тусгаагдаагүй орон тоог бий болгохж цалин олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-д "Батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох" тухай заалт, санхүүгийн тайлангийн аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. /ЗДТГ 6.2 сая төгрөг, Соёлын төв 0.7 сая төгрөг, Эрүүл мэндийн төв 0.3 сая/*
- *Засаг даргын нөөц хөрөнгийг журамд нийцээгүй нийт 3.3 сая төгрөгийг зарцуулж Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын 1.1 дэх заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн аудитын нийцсэн ба зохистой батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. /ЗДТГ/*
- *Цалингийн зардлаас Ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийг бүлэг хооронд 3.1 сая төгрөгийг шилжүүлэн төлсөн. /ЕБС/*
- *Бага үнэтэй түргэн элэгдэх зардлаас Хаан банкны хуучин тавилгаас 0.4 сая төгрөгөөр 2 ширээ, 3 тек, 1.1 сая төгрөгний 2 зурагт зэрэг хөрөнгө бэлтгэсэн нь Сангийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар" хавсралтыг зөрчсөн байна. /ЕБС/*
- *Шатахууны тооцоо хийгдээгүй, анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу 0.1 сая төгрөгийг зарцуулсан нь НББ-ийн тухай хуулийн 13.13.6, 13.7 дахь заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн аудитын үнэлгээ ба хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. /СӨБ/*
- *ИТХ-аар зураг төсөв, техник эдийн засгийн үндэслэлгүй хийгдээгүй ажлыг төлөвлөж батлуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 29.4 дүгээр заалтыг зөрчсөн. ИТХ-аар баталж 58.1 сая төгрөгийн 12 төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн нь Сангийн сайдын 2021 оны 86 дугаар тушаалын хавсралтын 43.2-43.4-д заасныг зөрчсөн байна. /ОНХС /*
- *Зам засварын ажлын гэрээнд тусгайлан заагүй шатахууны зардал 956.0 мянган төгрөгийг гүйцэтгэгч байгууллагын өмнөөс төлж гэрээнд заагдаагүй зардлыг шилжүүлсэн. /ОНХС/*
- *Тайлант онд ОНХС-гаас нийт 15.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг бэлтгэж бусад холбогдох байгууллагад шилжүүлэхдээ аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/424 дүгээр захирамжаар батлагдсан НБББББ-ын 4.6, тохиолдсон байх батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна./ОНХС/*

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Улсын /орон нутгийн / төсвийн орлого бүрдүүлэлт

Тайлант онд 112.0 сая төгрөгийн үндсэн үйл ажиллагааны орлого төсөвт төвлөрүүлэхээс гүйцэтгэлээр 165.2 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 53.2 сая төгрөгөөр буюу 147.5 хувиар биелүүлсэн.

Хүснэгт №8 үндсэн үйл ажиллагааны орлого хүснэгтээр				мян төг	
Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	
Сургууль		2.7	2.7	0.0	
Цэцэрлэг		3.0	3.0	0.0	
ЗДТГ	4.0	5.4	1.4	135.4	
МСТөв	1.3	1.1	-0.2	84.6	
сум хөгжүүлэх сан	76.5	137.6	61.1	179.9	
байгал хамгаалах сан	30.2	15.5	-14.7	51.3	
дүн	112.0	165.2	53.2	147.6	

Сум хөгжүүлэх сангийн орлого 61.1сая, Засаг даргын тамгын газрын орлого 1.4 сая, төгрөгөөр давж орсон боловч байгаль хамгаалах сангийн орлого 14.6 сая төгрөгөөр тасарсан зэргээс шалтгаалжээ.

Туслах үйл ажиллагааны орлого 0.4 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 0.4 сая төгрөгөөр давсан нь авлага барагдуулсанаас шалтгаалжээ.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 3797.1 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 3797.1 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 391.0 сая төгрөгөөр бууруулж 3456.1 сая төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь нийт урсгал зардлыг бууруулж баталсан байна.

Хүснэгт№ 9 Батлагдсан төсөв

/сая төгрөг/

Байгууллагын нэр	Төсвийн төсөл	Батлагдсан төсөв	Зөрүү
ИТХурал	85.0	82.9	2.1
ЗДТГ	438.0	415.7	22.3
МСТөв	159.7	140.6	19.1
Хишиг-Өндөр СЭМТ	723.2	694.3	28.9
Сургууль	1,721.4	1,523.7	197.7
Цэцэрлэг	489.5	378.6	110.9
Сум хөгжүүлэх сан	120.0	120.0	-
Байгал хамгаалах сан	37.1	37.1	-
Орон нутгийн хөгжлийн сан	73.2	63.2	10.0
дүн	3,847.1	3,456.1	391.0

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 32 хөтөлбөрт зориулан 3456.2 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 3273.0 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 63.2 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд, 120.0 сая төгрөгийг эргэн төлөгдөх зээлд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт зардлын 2153.9 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 992.6 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс 69.2 сая төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 128.5 сая төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс, 112.0 сая төгрөгийг үндсэн болох туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Хүснэгт№ 10 Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар

/сая төгрөг/

Хишиг-Өндөр сумын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	Улсын төсөвт төвлөрүүлсэн	Орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн
Сургууль	1523.7	1474.0	-49.7	96.7	50.61	0
Цэцэрлэг	378.6	357.1	-21.6	94.3	24.37	0
СЭМТ	694.3	637.7	-56.6	91.8		
ИТХ	82.9	79.2	-3.7	95.5		3.2
ЗДТГ	415.7	400.5	-15.2	96.3		10.9
МСТөв	140.6	139.1	-1.6	98.9		1.3
сум хөгжүүлэх сан	120.0	75.2	-44.8	62.6		
байгал хамгаалах сан	37.1	17.2	-19.9	46.4		
орон нутгийн хөгжлийн сан	63.2	27.3	-35.9	43.2		
дүн	3456.2	3207.2	-249.0	92.8	75.0	15.4

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 2153.9 сая төгрөгийг, орон нутгийн төсвөөс 992.6 сая төгрөгийг, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 69.2 сая төгрөгийг нийт 3156.1 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон байна. Эрүүл мэндийн даатгалаас олгох санхүүжилт 51.4 сая төгрөгөөр дутуу олгогдсон байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 165.2 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 53.2 сая төгрөгөөр давсан нь сум хөгжүүлэх сангийн орлого 61.1 сая, Засаг даргын тамгын газрын орлого 1.4 сая, төгрөгөөр давж орсон боловч байгаль хамгаалах сангийн орлого 14.6 сая төгрөгөөр тасарсан зэргээс шалтгаалжээ.

Туслах үйл ажиллагааны орлого 0.4 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 0.4 сая төгрөгөөр давсан нь авлага барагдуулсанаас шалтгаалжээ.

Хүснэгт № 11 Төсвийн гүйцэтгэл хөтөлбөрөөр төгрөг/

/мянган

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
71801/80109	51666.9	51504.7	162.2	99.7
71801/80807	27842.6	13554.0	14288.6	48.7
71801/81834	143589.4	142439.3	1150.1	99.2
71801/81835	154947.3	148984.9	5962.4	96.2
71801/80802	600.0	600.0	0	100.0
71801	378646.2	357082.9	21563.3	94.3
71802/80109	276291.4	274522.8	1768.6	99.4
71802/80802	800.0	800.0	0	100.0
71802/81806	167491.5	152918.0	14573.5	91.3
71802/81834	677059.1	660364.5	16694.6	97.5
71802/81835	374811.2	362054.8	12756.4	96.6
71802/81801	27216.4	23308.9	3907.5	85.6
71802	1523669.6	1473969.0	49700.6	96.7
70105/80101	67228.0	65798.9	1429.1	97.9
70105/80802	200.0	195.0	5	97.5
70105/82201	3000.0	962.3	2037.7	32.1
70105/80825	12469.5	12238.7	230.8	98.1
70105	82897.5	79194.9	3702.6	95.5
70106/80101	317077.5	307672.7	9404.8	97.0
70106/80106	56614.3	54746.9	1867.4	96.7
70106/80802	1000.0	1000.0	0	100.0
70106/81102	39000.0	35043.3	3956.7	89.9
70106/82212	2000.0	2000.0	0	100.0
70106/82801			0	0.0
70106	415691.8	400462.9	15228.9	96.3

71702/80101	125245	123671.4	1573.6	98.7
71702/80802	13492.6	13492.6	0	100.0
71702/80214	1900.0	1899.5	0.5	100.0
71702	140637.6	139063.5	1574.1	98.9
71602/80101	543872.1	488282.4	55589.7	89.8
71602/80109	44281.6	44280.7	0.9	100.0
71602/80302	105503.7	104510.9	992.8	99.1
71602/80802	680.0	670.4	9.6	98.6
71602	694337.4	637744.5	56592.9	91.8
70503/80513	63188.2	27306.0	35882.2	43.2
70106/81405	120000.0	75178.0	44822	62.6
70106/81701	37141.2	17234.7	19906.5	46.4
	3456209.5	3207236.365	248973.1	92.8

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3,207.2 сая төгрөг буюу 92.8 хувьтай байгаа нь засгийн газрын хэмнэлтийн бодлоготой холбоотой шалтгаалсан байна. Үүнд: цалин шимтгэл 101.4 сая, хүүхдийн хоол 25.5 сая, урсгал засвар, багаж техник худалдан авах зардал 4.9 сая, бараа үйлчилгээний бусад зардал 25.9 сая төгрөгөөр тус тус хэмнэгдсэн байна.

Хөрөнгө оруулалтын 7 төсөл, арга хэмжээнд 63.2 сая төгрөгийн санхүүжилт батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 27.3 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хандив тусламжаар 16.6 сая, гадаад төсөл хөтөлбөрөөс 0 сая, Засгийн газрын нөөц сан/Засаг даргын нөөц хөрөнгө/-аас 5.0 сая, дээд шатны төсвийн захирагчаас 436.2 сая, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 4.1 сая, нийт 461.9 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Хүснэгт 12	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого байгууллагаар						мян.төг	
Үзүүлэлт	ЗДТГ	ИТХ	ЕБС	СӨБ	ЭМТ	Соёл	ОНХС	
Нийт орлого								
462.0	75.7	0.1	44.8	0.2	340.9	0.2	0.0	
Нийт зарлага								
447.9	68.9	0.1	44.6	0.2	333.8	0.2	0.0	
Төсөвт төвлөрүүлсэн								
7.0	6.8	0.0	0.2	0.0		0.0	0.0	
үлдэгдэл								
7.06					7.06			

Үүнээс цалин шимтгэл-д 71.0, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардалд 2.6, хангамж бараа материалын зардалд 85.9, эм хоол хүнс нормын хувцсанд 98.2, урсгал засвар багаж техник хэрэгсэлд 40.3, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 72.2, тэтгэмж урамшуулалд 56.2, хөрөнгө худалдан авах зардалд 20.5, нийт 447.9 төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 0.2 сая төгрөгийг улсын, 6.7 сая төгрөгийг орон нутгийн и төсөвт төвлөрүүлсэн байна. Мөн эмнэлгийн 7.0 сая төгрөг төрийн сангийн дансанд үлдсэн.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг

тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 156 мэдээллээс 156 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулсан байна.

3.7.1 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн дараах дүгнэлтүүдийг хийлээ. Үүнд:

- Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.4, 1.6, 1.7 дэх заалтыг зөрчсөн. /ЗДТГ 6.4 сая, ИТХ 7.5 сая, ЕБС 11.1 сая/

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага, 4.5 сая төгрөгийн 3 зөвлөмж хүргүүлсэн ба хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт №13 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Төлбөрийн акт							
Албан шаардлага	1		1				
Зөвлөмж	3	36.6	3	36.6			0
Нийт	4	36.6	4	36.6			

3.9 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Сум хөгжүүлэх сангийн авлагыг журналын бичилтийг аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/424 дүгээр захирамжаар батлагдсан НБББББ-ын 4.5-д заасны дагуу иргэдээс авах зээлийн авлагыг богино хугацаат авлага, урт хугацаат авлагаар бүртгээгүй зөрчлийг дараагийн аудитаар авч үзэх шаардлагатай байна.

4 Аудитын илрүүлэлт, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 4 тусгайн сангийн нийт 10 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 5 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 5 байгууллага түүврээр хамрагдсан байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд "Зөрчилгүй"-4, "Хязгаарлалттай" -1 /Эрүүл мэндийн газар/ дүгнэлт өгсөн байна.

Аудитаар нийт 555.1 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 41.5 сая төгрөгийн 7 алдааг аудитын явцад залруулж, 5.1 сая төгрөгийн зөрчилд 4 төлбөрийн акт тогтоож, 483.0 сая төгрөгийн 12 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, 25.5 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 9 зөвлөмжийг хүргүүлээ.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг нэгтгэхдээ харьяа байгууллагуудын аудит хийсэн санхүүгийн тайлангаас зөрүүтэй нэгтгэсэн алдаа байхгүй байна.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт

- 2021 оны малын хөлийн татвар 12.0 сая төгрөгийн орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.1-д "хуулийн дагуу улс орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх" гэж заасныг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй зөрчилд төлбөрийн акт хүргүүлээ.
- Байгаль хамгаалах сангаас талбай тусгаарлалтын зардал 1.2 сая төгрөгийг зарцуулсан нь 2014 оны 43 дугаар тогтоолоор баталсан "Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах төлбөрийн орлогын хэсгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах журам"-ын 3 дахь заалттай бүрэн нийцээгүй зөрчилд төлбөрийн акт хүргүүлээ.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Дотоод хяналт:

1.1. Илрүүлэлт:

Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор баталсан Аж ахуй нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг зохион байгуулах журмын дагуу байгууллагын дотоод хяналтын журамыг байгууллагынхаа онцлогт тохируулан боловсруулж дотоод хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаагүй.

1.2. Өгсөн зөвлөмж

Байгууллагын додоот хяналт шалгалтын журмыг холбогдох журмын дагуу боловёруулан үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 9 дүгээр сарын 01-ний дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Хавсралт

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая.төгрөг/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хишиг-Өндөр сумын Засаг дарга	3	13.3			2	13.3			1	0